

POMAGACZ (16) *sb m*

o *jasne*; -ma- (13), -mã- (3); -mã- *RejFig, RejZwierz*; -ma- : -mã- *RejAp* (4:1); *drugie a jasne*.

sg *N* pomagacz (2). ◇ *G* pomagacza (2). ◇ *I* pomagacz(e)m (1). ◇ *pl N* pomagacze (6). ◇ *G* pomagacz(o)w (2). ◇ *A* pomagacze (2). ◇ *I* pomagaczmi (1).

Sł stp, Cn brak, Linde XVII w.

1. *Ten, kto pomaga, pomocnik* (15) : SWięćickich to buiáwe/ zówždy gniazdo bylo/ Przedię bez pomagaczá/ wielki ptak łowiło. *RejZwierz* 83v; Opitulor, Pomógacz rátuyący. *Mącz* 266c; iákoby on íam [Bóg] nic nie mógł bez pomagaczów ná niebie/ biorąc to íobie ná pomoc/ íz tu duchowie íwięći mieli báńki złote wonności pełne modlitw íwiętych. *RejAp* 54v.

pomagacz czyj (1): PAN iádąc w drogę Kánię íáítrżábem vgonił/ Y krzyknął ná páchołká/ by íey nogi złomił/ [...] Ten rzekł/ íużciem trzy złamał/ y czwarta íuż trzeízczy. Potym pan s koniá íkoczył/ áno z oney trwogi/ V Kánie v íáítrżábá/ wíszą czterzy nogi. A bodayże ty zábit y z myíliwítwem twoim/ Do ímiercíbyś nie miał być pomagaczem moim. *RejFig* Cc3v.

Przen (11) : Bo widzíš pomagacze iákíe ma [rozkosz] przy íobie/ Kogoć wezmą w opiekę ície íie zaíkrobie. *RejWiz* 29v; A iáko Piotr íwięty o nim [czarcie] pííze/ że ryczy á krąży iáko lew kogoby pórzrec mogli/ bo íie íego miele máíąc ták wiele pomagaczów ná ziemi ktore íobie ípráwił wedle woley íwoíey. *RejAp* 171.

pomagacz na kogo (1): (*marg*) Pomógacze diabłowi (–) Bo widzíš pomagacze iákíe z nim [*diabłem*] ná íię maísz *RejWiz* 189v.

pomagacz czyj [*w tym: G sb i pron* (4), *ai poss* (2), *pron poss* (1)] (7): *RejWiz* 29v *marg*, 189v *marg*, Cc8v, Ddv; powiáda [*Pan*] íz y brány piekielne nic nie mogą przeciwko niemu/ óíchnieć pewnie ten nieíláchetny ímok ná tym íłábym píáíku y s pomagaczmi íwemi *RejAp* 104v, 136, 166v.

a) *O zwierzęciu [komu na co]* (1) : Laboriosissimus hominis socius in agricultura bos, Wól dobry pomagacz orączowi ná rolą. *Mącz* 180d.

2. *Ten, kto coś popiera, aprobuje* (1) :

Szereg: »pomagacz i poświadczyciel« (1): Ascriptor et Subscriptor pro fautore et astipulatore, Míałto pomagaczá y poíwiádczícielá [!]. Autor et ascriptor. *Mącz* 374c.

Synonimy: 1. *pomocnik, wspomagacz*.